

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četrlet 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po nje, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petvrtice za enkrat 40 vin, ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnice proste.

Seidler in državni zbor.

Maribor, 16. julija.

Danes, v torek, dne 16. julija, ko to pišemo, se je zopet sestal državni zbor. Rešiti bi moral pred vsem začasni državni proračun do novega leta in dovoliti vladi vojne potrebščine. Kljub dolgotrajnim pogajanjem in mešetarjenjem Seidlerjeva vlada še do danes ni dobila večine za se v državnem zboru. S Seidlerjem grede samo Nemci in sicer liberalni in nacionalni ter krščanskosocialni, a teh je daleč premalo za večino. Slovani, zlasti Jugoslovani in Čehi, ne marajo nič imeti skupnega s Seidlerjevo vlado, ki

Tudi nemški socialni demokrati in Poljaki so izjavili, da ne dovolijo sedanjemu vladi proračuna. Del Italijanov in Ukrajincev bi morda glasoval z vlado, pa to izdaleka ne zadostuje za večino.

Ministrski predsednik Seidler, ki se drži ministrskega sedeža, kakor cek kože, je v soboto, dne 13. julija, nenadoma za 9. uro zvečer poklical k sebi načelnike klubov, češ, da jim ima sporočiti važne stvari. Seidler, ki je neposredno pred sestankom z načelniki klubov prišel od cesarja, ni vedel povedati prav nič zanimivega in važnega. Povpraševal je le samo voditelje strank, kaj in kako bo z državnim zborom. Dr. Korošec je Seidler nagovoril: „Povabil sem Vas, da Vas vprašam, ali bo prišlo v zasedanju državnega zbora do burnih prizorov, ki bi mogli škodovati ugledu države in vzbuditi vtis, da nismo složni med seboj. Sicer ni v teku nobena taka zadeva, da bi bila država vsled burnih dogodkov v parlamentu ravno sedaj posebno ogrožena, vendar je za mene važno, da si ustvarim sliko poteka parlamentarnega zasedanja.“ — Dr. Korošec: „Ali bode prišlo do burnih prizorov ali ne, na to vam jaz ne morem dati nikakega odgovora. Mi Jugoslovani bomo v parlamentu postopali tako kakor je naša dolžnost. Ako nastane vsled tega kakšna škoda, potem nismo krivi mi, temveč Vi, ekscelencija, ki ste s svojo politiko ustvarili položaj, v katerem se nahajamo.“ — Ministrski predsednik je nato naznanil dr. Korošcu, da namerava govoriti v svojem govoru tudi o jugoslovanskem vprašanju. Poslanec Korošec: „Pa morda tako, kakor ste govorili nedavno v seji načelnikov strank?“ (Seidler je takrat proglasil Slovence kot nekako nemško posestno stanje in se je izjavil za ureditev jugoslovanskega vprašanja brez Slovencev.) — Seidler: „Da, podobno.“ — Dr. Korošec: „Nato vam moram le povedati, da bodete s tako izjavo vllili olja v ogenj.“ — Na opetovano Koroščevo vprašanje, kaj pomenijo današnja nočna izpraševanja, vitez Seidler ni hotel ali ni mogel dati nobenega jasnega odgovora.

Seidler in Nemci so se zadnje dni silno trudili, da bi pridobili nemške socialne demokrati za državni proračun. Listi so že pisali, da se ustanovi nemška zveza (blok), v kateri bi bili nemški nacionalci, liberalci, krščanski socialci in socialni demokrati. Poslednji so za slučaj vstopa v vladno večino baje zahtevali: splošno volilno pravico za občino in deželne zbornice, delavske zbornice in starostno zavarovanje. Pogajanja pa so se razbila, ker so delavske množice radi gladi, ki vlada med njimi, nezadovoljene in razburjene. Tako je Seidlerjev nemški blok splaval po Donavi. Dokler je na krmilu Seidler, bodo zoper vlado tudi Poljaki, ki so trdno odločeni, storiti vse, da strmoglavijo sedanjega načelnika vlade.

V seji načelnikov strank v pondeljek, dne 15. t. m. je dr. Korošec v imenu Jugoslovanskega kluba zahteval, naj se pred prvim čitanjem proračuna priuosti k razpravi nujno vprašanje Jugoslovancev glede miru. Po prvem čitanju državnega proračuna pa naj pride v pretres vprašanje o prehrani, zveza z Nemčijo, protustavna mirovna pogodba v Breslavi, Litovskem, nameravana priklopitev Bosne k Ogrski, in Dalmacije k Hrvatski in preganjanje Jugoslovancev po civilnih in vojaških oblastih. Zahteva dr. Korošca je Nemce zelo vznemirila.

Seidler je torej sedaj še vedno brez večine, kakor je že bil marsikateri vojskovodja v sedanjih vojni brez sreče. Položaj je danes tak, da Seidler ne more ustavno vladati, ker nima večine v državnem zboru. Seidlerjeva vlada te večine najbrž nikdar tudi ljubila ne bo. Tako sta torej zdaj dve možnosti: Ali Seidler odstopi, ali pa bo vlada poslala državni zbor domov in bo vladala po svoje, kakor se ji bo pač spopolnilo. Poslednje pa je težko verjetno, ker bi v

inozemstvu napravilo zelo slab utis ter bi avstrijsko vprašanje spravilo v pretres vse Evrope.

Ko bodo dobili naši čitatelji „Slovenskega Gospodarja“ v roke, se bo politični položaj morda že nekoliko razjasnil. Eno pa je gotovo: Preko nas Slovanov se v Avstriji ne bo dalo vladati. Slovani štejemo v Avstriji 18 milijonov prebivalcev, kema 10 milijonov. Naj pride, kar hoče, Jugoslovanci smo v zvezi s Čehi pripravljeni se boriti tako dolgo, dokler ne dosežemo svojih pravic, svoje svobode in samostojnosti.

Grof Burian o zunanjem položaju

Naš zunanji minister grof Burian je o zunanjem položaju avstrijskemu in ogrskemu ministrskemu predsedniku poslal razpravo, v kateri med drugim pravi:

V sredi grozne in za osrednje velesile vselej vspešne obrambne borbe nedejo osrednje velesile izvajati ničesar drugega nego pripravljenost in voljo za mir pri naših sovražnikih. Ako združimo vse to, kar so naši sovražniki označili za svoj vojni cilj, spoznamo tri skupine stremljenj, s katerimi skušajo opravičiti nadaljevanje krvoprelitja.

Udeležili bi se naj ideali človečanstva. Vladala bi naj svoboda vseh narodov, ki bi naj v bodoče tvorili svetovno zvezo in bi naj poravnali svoje spore ne več z orožjem, ampak potom svetovnega razsodišča. Vsako medsebojno gospodstvo bi naj bilo izključeno.

Na račun osrednjih velesil bi se naj izvršile razne spremembe ozemlja. Te namere za priklopitev ozemlja so, četudi s spremembami, drebno znane. Vrhutega se pa tudi obstoja namen, zlasti kar se tiče Avstrije, jo notranje razkosati, da bi se iz nje ustvarile nove državne tvorbe.

Končno se še hočejo naši sovražniki maščevati nad nami ter zahtevajo, da se kaznujemo za naše zločine. Hočejo, da delamo pokoro in se kesamo, ker smo se upali braniti pred sovražnimi napadi in še celo vspešno braniti. Našo sposobnost za brambo imenujejo militarizem in ta bi morala biti uničena.

Ako naši sovražniki mir, ki je bil sklenjen na vzhodu, označujejo kot svarilni zglod in kot strašilo, kako mi postopamo s premaganimi sovražniki, ne moremo spoznati v tem očitku nobene dejanske upravičenosti, pač pa moramo opozarjati na to, da ni nobeni vojskuočci se državi kedaj treba priti v položaj Rusije ali Rumunije, ker smo vendar vselej pri o, ji, da stopimo v mirovna pogajanja z vsemi državami, s katerimi es vojskujemo.

Nepremagljiva se še pa zdi trma, s katero se zahtevajo ozemlja Alzacija-Lorene, Tridenta, Trsta, nemških naselbin itd. Tukaj je meja naše pripravljenosti za mir, v okvirju te meje se lahko vse razpravlja, le ne o našem lastnem posestnem stanju.

Od Avstro-Ogrske hoče sovražnik ne samo odtrgati, po čemer hrepeni, ampak napad bi se naj izvršil še tudi na notranji ustroj države in bi se jo naj kolikor le mogoče razkosalo. Ko so sovražniki prišli do spoznanja, da za zmago nad nami ne zadostujejo več druga vojna sredstva, se je hipno neizmerno pomnožilo zanimanje za naše notranje razmere.

Četverosporazum je v tej vojni odkril svoje srce za te zadeve tako pozno, da marsikateri sovražni državnik govori o takih narodnostnih vprašanjih, o katerih pred vojno nač ni imel nobene slutnje.

Naši sovražniki nas hočejo z ofenzivo hujskanja notranje oslabiliti in nas napraviti brez brambe, razbiti hočejo naš zelo močen organizem, da bi potem oslabiljene dele spravili v službo za svoje namene.

Ena polovica Avstro-Ogrske bi se naj uničila. Da se napravi druga polovica ro nezaprošenih receptih naših sovražnikov srečna, v te svrhe bi se naj nadaljevala brezsmiselna vojna.

Kakor se je to v teku stoletij vedno dogajalo bodo države in narodi monarhije svoje notranje naloge sporazumno s svojim vladarjem že sami uredili. Monarhija odločno odklanja vse tuje roseze v vsaki obliki v naše notranje zadeve, ravno tako kakor se ni nikdar bavila s tujiimi zadevami.

Gotovo je, da vsled te vojne grozno trpimo, toda bolj trda nego naša usoda je naša trdna volja, da se bojujemo za našo dobro pravico, dokler sovražnik ne bo odjenjal od svojih človeštvo mamečih in

napačnih nazorov in dokler ne bo opustil svojega naklepa po preobratu.

Zaščito našega trdnega zaupanja v teh tako usodepolnih in resnih urah tvori slejkoprej naše enotne, iste vojne cilje zasledujoče vojne zveze, predvsem naša stara zveza z Nemčijo, ki se je v miru in v vojni izkazala za blagoslov prinašajočo in katera nam naj vsled nerazdeljene volje narodov, ki se nahajajo v njenem varstvu, tudi v bodoče ostane varna podlaga, da se z združenimi močmi izvijemo iz svetovne krize ter da zatem s krepko medsebojno podporo vse obnovimo in se zopet povrnemo nazaj k mirnemu in varnemu državnemu in gospodarskemu življenju. Stremljenje zavezniških vladarjev in njihovih vlad je, da odnošaji med Avstro-Ogrsko in Nemčijo postanejo tesnejši in pristrčnejši. Zveza naj bi imela tudi v bodoče kakor dosedaj izključno značaj obrambe. Trdno bi naj temeljila na zadovoljivi rešitvi vseh vsled vojne nastalih in skupno nas vseh se tikajočih vprašanj.

Nova zavezniška pogodba bi naj ne vsebovala samo političnih odnošajev obeh držav, marveč bi tudi naj bila povod, kako se naj prihodnje, vedno bolj tesne gospodarske, vojaške in druge razmere prilagodijo spremenjenim razmeram in nazorom.

Vojna in mir.

Upanje na skorajšnji mir je vedno manjše. Odnehati noče ne Nemčija, ne četverosporazum. Na obeh straneh se še vedno pripravljajo na nove boje na nove ofenzive. Največje vojne priprave so zdaj v Ameriki. Na tisoče in stotisoče mož hiti pod zastavo, se uri v orožju. Na stotine ladij vozi vojaštvo, topove, strelivo in živila v Evropo na pomoč sovražnikom Nemčije. Belokožci, Indijanci in črnci, vse hiti na fronto. Iz Afrike in Avstralije vozijo parniki sveže moštvo na zapadno bojišče. Skoro ves svet je na nogah. In zakaj? Vsenemška struja,

odklanja sporazumni mir ter sanja o nemškem zmagovitem miru, četverosporazum pa še vstraja pri svojih starih zahtevah, da se mora dati vsem narodom pravica samoodločbe, Francozi pa zahtevajo, da se jim vrne Alzacija in Lorena. Svicarska brzojavna poročevalnica poroča dne 12. julija, da je angleški ministrski predsednik Lord Zorž v svojem zadnjem govoru izrecno povdarjal, da naši sovražniki četverosporazum ne zahtevajo niti pediti prave nemške zemlje. A kljub temu kažejo vsa znamenja, da nemška vlada vsled vsenemškega pritiska ni voljna sprejeti pogoje sporazumnega miru. Socialdemokrat Ebert je v nemškem državnem zboru dne 13. t. m. odločno povdarjal, da je ogromna večina nemškega ljudstva že sita vojske, a da so vsenemci tisti, ki preprečujejo mir. Neodvisni socialist Geyer je izjavil: „Sedanje bojevanje ni obrambna vojska, temveč vojska za svetovno gospodstvo, vojska za gospodovanje sile in moči nad pravico. Kdor pošeno misli o miru, mora odkloniti denarna sredstva za nadaljevanje vojske.“ In kljub temu je večina državnega zbora sprejela predlogo, da sme vlada najeti 18 milijard novega vojnega posojila. Tudi Anglija, Amerika in Francija so najele zadnji čas skupno 32 milijard novih posojil za nadaljevanje vojske.

Na frontah je sedaj položaj tale: V Italiji je bilo nekaj časa mirno, sedaj pa postaja bojevanje spet živahno, posebno v gorovju. V Albaniji se smo umaknili pred sovražno silo za 10 do 20 km v gorovje. Nekateri listi poročajo, da smo izgubili mesto Drač ob Adriji. Uradno pa še ta vest ni potrjena. Na Francoskem se na obeh straneh pripravljajo na velike boje. Na nekaterih mestih, n. pr. v Flandriji je začela nemška armada dne 15. t. m. napadati tamošnje sovražno silo in je že prvi dan prišla nekoliko naprej.

Upanje na mir je sedaj še samo želja in sanje.

Nemška ofenziva na zahodu.

Dne 15. t. m. so Nemci na Francoskem zopet začeli z ofenzivo. Tokrat so se navalili z vso silo na črto med mestoma Chateau-Thierry —

Eperney (severovzhodno od Pariza). Posrečilo se jim je na ozkem prostoru prekorati reko Marno. Ujeli so 13.000 mož. V angleški spodnji zbornici je minister Bonar-Law naznanil, da je poveljnik četverosporazumovih čet na Francoskem maršal Foch telefonično sporočil, da je z uspehom prvega bojnega dne zelo zadovoljen. Nemci, ki so napadli na vzhodni in zahodni strani Reimsa, so vdrli samo na zahodni strani na 36 km široki črti 4-5 km naprej, dočim so bili vzhodno od Reimsa vrženi nazaj. Amerikanci so natepli Nemce južno od mesta Marcier in jim odvzeli 1000 vjetnikov.

Letošnja košnja.

Dopis iz ptujske okolice.

Letos povsod tarnajo ljudje, kako so malo nakosili. In še slabše kot po višinah je bilo po dolinah. Izjeme so bile samo tam, kjer so gnojili z umetnimi gnojili. Vzrok tej slabi košnji ni samo letošnja, marveč tudi lanska suša. Lani ni bilo skoraj nič otave, in posušile so se celo koreninice nekaterih trav. In to se še letos pozna.

Vsled tako silno neugodnega vremena se je še veliko krme pokvarilo. Po sedem in celo deset dni so imeli nekateri na travnikih raztrošeno seno ali pa kopicah. Pri zadnjem deževju je bila krma pod kopicami pri tleh že vsa gnijala.

Zato ni čudno, da je ljudstvo kar zastokalo, ko se je izvedlo, koliko krme zahteva politična in vojaška uprava. Čeprav ni več dosti živine, je vendar izkjučeno, da bi se moglo toliko krme spraviti skupaj.

Razne politične vesti.

Prva seja državne zbornice. Po štirimesečnem odmoru se je v torek, dne 16. julija zopet vršila prva seja državne zbornice. Sejo je otvoril zbornični predsednik dr. Groß. Ko je stopil v zbornico dr. pl. Seidler v spremstvu ostalih ministrov, je nastal v vrstah čeških in jugoslovanskih poslancev velik hrup in klici: „Ven z Seidlerjem! Ministrski predsednik po hudičevi milosti!“ Ko se je hrup nekoliko polegel, je kot prvi govoril dr. Seidler. Glede zunanje politike je rekel, da nima k znani izjavi grofa Buriana, katero priobčimo na drugem mestu, ničesar dostaviti. Glede notranje politike je izjavil, da je bila vlada prisiljena izdati znano naredbo o delitvi Češka v okrožja, ker bi se ji sicer očitalo, da za izvršitev svojega načrta glede narodne samouprave ni nič storila. Vsa njegova daljna izvajanja pa so bila taka, kakor smo jih vajeni slišati iz ust kakega

vsenemškega poslanca. Izvajal je, da mora v Avstriji vladati nemški duh še nadalje ter da noče tozadevno ničesar spremeniti. Po njegovem mnenju je in ostane nemški narod hrbenica naše države ter da vlada od svojega dosežanega nemškega kurza ali toka ne namerava odjenjati. Zanimal je, da bi bili avstrijski Nemci tlačitelji drugih avstrijskih nemških narodov. Avstrijski Nemci zahtevajo po vsej pravici priznanje načela, da so vsled svoje zgolovine in omike avstrijski narod. Umevno, da so vsi nemški poslanci razven nemških socialnih demokratov sledili Seidlerjevemu izvajanjem z oglušajočim ploskanjem in z urnobesnimi heil-klici. Odkar imamo v Avstriji državni zbor, še ni bilo v zbornici nikdar slišati iz ust kakega ministra ali celo ministrskega predsednika govora.

Kakor je bil leta Seidlerjev govor. Prepričani smo, da človek, ki tako govori, ne bo več dolgo v Avstriji ministroval. Za Seidlerjem je govoril Ceh Tušar, ki je naglašal, da bo Seidlerjev govor znova razpalil narodnostna nasprotstva v Avstriji. Zavaroval se je proti izvestnim obrekovanjem cesarske dvojice in proti vsenemški gonji, ki hoče napraviti iz Avstrije kako nemško naselbino. Končno izjavlja, da bo sedanja vojna končala z zmago demokratičnih idej in z ustanovitvijo beske države. Za Tušarjem je govoril nemški profesor dr. Waldner, ki izvajanjem ministrskega predsednika dr. Seidlerja ni imel pravzaprav ničesar domati. Besedo je nato dobil poslanec dr. Verstovšek, ki je ožigosal zasledovanje Jugoslovancov kljub ogromnim žrtvam, katere so doprinesli v tej vojni in je delovanje sedanje vlade ostro obsojal. Očital ji je, da je skozi štiri mesece ustavila delovanje parlamenta ter da za prehrano prebivalstva ni nič storila. Vlada je tudi sokriva hudodelstva zlobnih obrekovanj zoper cesarsko dvojico, ki se kujejo v vsenemški kovadnici in na vsenemških volkstagih. Ker je poslanec dr. Verstovšek govoril delj, kakor je določeno, mu je zbornični predsednik odtegnil besedo. Naslednji govornik nemški krščanski socialce dr. Jerzabek je izustil grdo neresnico, da je na ruskem bojišču vstrel izdajstva čeških čet našlo smrt tudi na stotisoče nemških vojakov. Nemški socialni demokrat dr. Hiltenbogen je protestiral proti sklenjenemu miru v Brest-Litovskem ter napadel šteto, da sklenjenega

miru še dosedaj ni predložila državni zbornici. Češki poslanec Stransky in tovariši so nato predlagali, da se postavi dr. Seidlerja in bivšega notranjega ministra dr. Toggenburga na zatožno klopo. Predlog bo prišel na dnevni red ene prihodnjih sej. Jugoslov. klub je vložil šest nujnih interpelacij, o katerih se bo razpravljalo v posvetovanju o prvem branju drž. proračuna; nadalje je še staval 62 drugih interpelacij. Med nujnimi interpelacijami se nahaja tudi interpelacija poslance dr. Korošca, da se naj takoj uvedejo mirovna povajanja, nadalje interpelacija zaradi preganjanja Jugoslovancov, oviranja jugoslov. političnega življenja in zaradi zatiranja jugoslovanskega časopisja. Kakor znano, sežigajo vojaške oblasti kar cele kupe slovenskih časopisov, namenjenih za naše vojake na fronti, dočim se sme n. pr. „Stajero“ neovirano pošiljati vojakom na fronto. Nadalje nujne interpelacije zahtevajo sklepanje miru v Brest-Litovskem, nameravano priklapljenje Bosne in Hercegovine k Ogrski, prehrano jugoslovanskih dežel in poglavitve zveze z Nemčijo.

Vsenemci proti madbarski vladarski hiši. Nemško nacionalni list »Prager Tagblatt« poroča, da so bile vsenemške »Leipziger Neuste Nachrichten« za Avstrijo zato prepovedane, ker so napadale našo vladarsko hišo ter razširjale bajke o cesarici. Te gorostasne bajke in laži so vsenemci kot ponatis iz imenovanega v Lipsiji izhajajočega vsenemškega lista v tisočih in tisočih izvodih razširjali med ljudstvo v Avstriji.

Odstop maršala Konrada. Maršal Konrad-Hecenderf je vendarle odstopil. »Slov. Gospodar« je že v zadnji številki prinesel to vest. Odstop je v zvezi z ponesrečeno ofenzivo proti Lahom.

Cesar je dne 16. t. m. z lastnoročnim pismom sprejel Konradov odstop, ga imenoval za polkovnika vseh telesnih straž ter ga je povzdignil v grofovski stan. Obenem je imenoval generalnega polkovnika nadvojvodo Jozefa za poveljnika Konradove armadne skupine in generala kneza Schönburga za poveljnika neke armade.

„Slovane je treba...“ Po Slov. Štajerskem potuje nemškorađikalni poslanec dr. Wichtl z Dunaja in hujska svoje vsenemške bratce za nadaljevanje vojske in za boj v iztrebljenje Slovanov. V Slov. Bistrici je govoril zadnji petek kot glavni cilj bodočega boja proti Slovanom je označil: Iztrebimo Slovane, zmanjšamo njih število! Sredstvo: nadaljevanje vojske in glad. To je po njegovem mnenju orožje, ki bo gotovo prineslo zmago Nemcev nad Slovani. Wichtl je z veseljem povdarjal, da se je posrečilo zanesti vojno večinomoma na slovanska tla; nemške pokrajine se le malo prizadete po vojski. »Z vojsko in gladom smo že iztrebili okoli 20 milijonov Slovanov, da jih še bolj iztrebimo, je treba nadaljevati vojsko do popolne nemške zmage in potem bo nemški rod zagospodoval nad celim svetom«. Tako govori in hujska vsenemški poslanec. Okrajno glavarstvo kje si bilo? Prepevedalo si sicer shod, a slovenjebistriški vsenemci (bilo jih je 37) so vendar zborovali nemoteno v pežno noč. — Dne 11. t. m. je zboroval Wichtl v St. Lovrencu nad Mariborom pri Novaku, kjer je govoril 25 lovrenskim vsenemcem v enako strupenem smislu kot v Slov. Bistrici. Tudi tukaj so nemčurji zborovali kljub prepovedi. Vprašamo: Zakaj mariborsko glavarstvo tako skrbno ščiti vsenemce?

Slovenci in Slovenke, pozor! Med slovenskim skoro izključno mestnim ljudstvom v Mariboru se opažajo res obžalovanja vredni slučaji. Mnogo naših Slovencev, žalibog tudi iz boljših, da, celo iz merodajnih krogov, se poslužuje na javnih cestah, a tudi drugod nemškega jezika. Zakaj to? Ali nimamo Slovencev dovolj za vsako našo besedo primernih izrazov v lastnem jeziku? Ali se morda bojijo ti strahopetci, da bi se jim na cesti radi rabe slovenskega jezika kaj žalega zgodilo, ali se ga mogoče celo sramujejo? Ali si mar domišljujejo, da bodo veljali za bolj »inteligentne«? Res, žalostna znamenja časa! V zaprti sobi kritizirajo čez vsenemstvo, prisevajo Nemcem sovraštvo do groba, a ko pridejo vun na cesto in zagledajo par nemških hujskačev, pa se jim stresejo hlačice in se poslužujejo v svoji strahopetnosti jezika, ki so ga že sto in stokrat Slovenci in Slovenke, zavedajte se, da ste sinovi in hčerke Slave! Pokažite Nemcem, da tudi brez njih lahko izhajamo, pokazite, da se Jugoslavija kljub vsem njihovim grozncem bliža, da smo zvesti rodoljubi in ne polovičarji! Poslužujte se zato kjersiboli le slovenskega jezika! Pokažite, da ste vredni Jugoslavije! Torej, naprej! Sveč. govori! — Jugoslov. pozdrav: S. V.

Nemčija proti Avstriji? Nemško časopisje ostro piše proti temu, da bi se rešilo poljsko vprašanje s avstrijskim smislu; avstrijska vlada je nekaj listov iz Nemčije prepovedala. Neki dunajski list je posredoval, da bo Nemčija s kratkem odklonila rešitev poljskega vprašanja v avstrijskem smislu (da bi postal naš cesar tudi kralj Poljske), narkar je glasilo znanjeje ministrstva »Frankenblatt« napredno, da

Avstro-Ogrska vstraja na tej rešitvi in da je od tega odvisno tudi vprašanje o poglubitvi naše zveze z Nemčijo.

Zmešnjave v Nemčiji. Nemški državni tajnik za zunanje zadeve dr. pl. Kühlmann je moral odstopiti, ker so to zahtevali vsenemci. Mož se jim je zameril, ker je bil vendarle nekoliko prijazen sporazumnemu miru. Njegov naslednik je admiral pl. Hintze. Državni kancelar grof Hertling je sicer v nemškem državnem zboru podal izjavo, da ta oseba izprememba ne pomenja izpremembe sistema, da vstraja kot kancelar na svojih političnih nazorih v notranji in zunanji politiki in se slejkoprej drži mirovnega stališča, a splošno se zatrjuje, da so prišli sedaj v Nemčiji na krmilo prijatelji naših nemškutarjev, vsenemci, ki hočejo, naj se vojska nadaljuje do — skrajnosti. Tudi Kühlmannov naslednik admiral pl. Hintze bo zastopal to stališče, s katerim se strinja i vrhovno vojno vodstvo. — Pruska gosposka izbornica se je izrekla za mir meča, t. j. za nadaljevanje vojske; v enakem smislu se je izrekel podpredsednik državnega ministrstva Friedberg.

Nemci naseljujejo. Nemčija pošilja v zasedene ruske kraje na stotine nemških ljudi in jim daje zastoj zemljo. Slovane pa tirajo nazaj. Nemško vrhovno armadno poveljstvo je meseca junija t. l. izdalo posebno strogo odredbo za naseljevanje Nemcev na Kurskem.

Na Ruskem so pristaši levih socialnih revolucionarjev umorili nemškega poslanika v Moskvi grofa Mirbacha in dvignili vstajo proti boljševikom, ki se pa ni posrečila. Dne 7. t. m. so otvorili v Moskvi vsorusko skupščino sovjetov, ki je z neveliko večino glasov odobrila politiko boljševiške vlade, dočim je močna opozicija predlagala, naj se skupščina razpusti. V Moskvi je vlada upor zadržala z orožjem, po deželi pa se povsod zbirajo protirevolucionarna krda, katerih jedro tvorijo Ceho-Slovaki. Razen tega je četverosporazum v Arhangelsku izkrcal 10.000 francoskih in srbskih vojakov, ki prodirajo v notranjost. Njihov poveljnik je izjavil, da hočejo braniti deželo proti napadu nemških vojnih vjetnikov. Boljševiška vlada je proglasila četverosporazumove čete za sovražnike in zagrozila s smrtjo vsakemu, ki bi jih podpiral. Zmešnjava postaja v Rusiji vedno večja. Prebivalstvo se je pobunilo proti Nemcem in jih hoče s pomočjo četverosporazumovih čet izgnati iz Rusije. V Rusiji vre kakor v čebelnem panju.

Katoliški duhovnik — ministrski predsednik. Nizozemska kraljica je katoliškemu duhovniku poslanca V. A. Noleus poverila nalogo, da sestavi novo ministristvo. Nizozemska je po večini protestantska dežela; v njej namreč protestantje tvorijo tri petinke prebivalstva, katoličani pa dve petinki, in vendar bo katoliški duhovnik ministrski predsednik, ki bo vladal vso deželo.

Dedenske novice.

Zlatomašniki. Prihodnji petek, dne 19. julija, slavijo zlati mašniški jubilej naslednji vlč. gg. iz lavantske škofije: Janžek Edvard, vpokojeni župnik pri Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah; Lenart Ivan, nadžupnik in kn.-šk. duhovni svetovalec v Smartinu pri Slov. Gradcu; Probst Jožef, vpokojeni župnik na Muti, sedaj živeč v pokoju v Gradcu; Slander Anton, častni kanonik, kn.-šk. duhovni svetovalec, čekan, župnik, imejitelj vojnega križca za civilne za-sluge II. razreda, član okrajnega solskega sveta, v Staremtrgu pri Slovenjgradcu. Zlatomašnikom želimo se biserni jubilej!

Tridesetletnica mašništva. Letos obhajajo 30 letnico mašništva naslednji gg. pred. g. Franc Moravec, stolni župnik in kanonik v Mariboru; vlč. gg. Bolkovič Anton, župnik v Artičah, Cerjak Franc, kaplan pri Sv. Križu pri Slatini, Cinglak Jakob, kaplan v Vojniku, Kitak Jakob, župnik v Smartinu za Dreto, Lekš Franc, župnik v Lučah, Marinič Jakob župnik v Majšpergu, Sušnik Ivan, računski revident v Mariboru, Svet Alfonz, dekanjijski upravitelj in župnik pri Sv. Vidu pri Ptuj, Vračun Franc, župnik v Šmiklavžu pri Slovenjem gradcu, dr. Anton Medved, s. kr. profesor v Mariboru, Vreže Janez, c. kr. profesor v Mariboru in Zupančič Donat, kapucinski poovincijal v Celju. Želimo vsem v. č. gospodom, da dočakajo 50 letnico mašništva!

† Josp Jurčič. V Celju je v petek, dne 12. t. m. umrl pred. g. Josp Jurčič, kn.-šk. duh. svetovalec bivši dekan in nadžupnik v Vuzenici. Rojen je bil leta 1848 v Majšpergu, v duhovnika posvečen pa dne 21. julija 1870. Kot kaplan je služboval v Smartnem pri Vurbergu, pri Sv. Benediktu v Slov. gor., v Smartnem na Paki, v Zalu in v Dramljah do dne 6. septembra 1891, ko je bil imenovan za župnika v Sv. Lenartu v Slov. gor., katero službo je opravljal do leta 1905, ko je bil imenovan za nadžupnika in dekana v Vuzenici. Leta 1913 je stopil v pokoj in se naselil pri usmiljenih bratih v Gradcu. Leta 1893 je bil imenovan za duhovnega svetovaleca. Pogreb se je vršil v soboto, dne 13. julija, popoldne v Celju. Sprevož je vodil ml. g. celjski opat Fr. Ogradi v spremstvu 20 gg. hujbnikov. Blagomu in vedno prijaznemu duhovniku svetila večna luč!

Duhovniške vesti. Prestavljena sta č. gg. kaplana: Guček Karel k Sv. Lovrencu na Drav. p.; Čebašek Jakob iz Dobove v Smartno pri Saleku. — Č. g. Kompolšek Franc, bivši vojni kurat, je nastavljen kot kaplan na Muti. — Prestavljen je